

<https://doi.org/10.15388/SMVK.2026>

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

IŠPLĖSTINIŲ KRITERIJŲ KEPENŲ TRANSPLANTACIJA: IŠŠŪKIAI IR GALIMYBĖS MAŽOS APIMTIES CENTRUOSE (LITERATŪROS APŽVALGA)

Autorius. Martynas ŽUKAUSKAS, VI kursas.

Vadovė. Dokt. Klaudija BIČKAITĖ-BAUŠIENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Gastroenterologijos, nefrourologijos ir chirurgijos klinika.

Tikslas. Apžvelgti naujausią mokslinę literatūrą apie išplėstinių kriterijų donorų (IKD) kepenų transplantaciją, nustatyti pagrindinius iššūkius ir galimybes mažos apimties transplantacijos centrams.

Metodai. Atlikta sisteminė literatūros paieška PubMed, Scopus ir Cochrane Library duomenų bazėse (2015–2025 m.). Naudoti paieškos terminai: „extended criteria donor liver transplantation“, „marginal donor liver“, „machine perfusion liver“, „low-volume transplant center outcomes“, „Donor Risk Index“, „HOPE“, „NMP“. Įtraukimo kriterijai: randomizuoti klinikiniai tyrimai, sisteminės apžvalgos, metaanalizės ir retrospektyvinės kohortinės studijos. Neįtraukti atvejų aprašymai ir konferencijų tezės. Iš viso rasta 74 straipsniai, įtraukta 32.

Rezultatai. Išplėstiniai kriterijai apima donoro amžių virš 60 metų, makrosteatozę virš 30%, donorystę po širdies sustojimo, pailgintą šaltąją išemiją virš 12 valandų. Organai iš donorų po širdies sustojimo susiję su 51% didesne transplantato nesėkmės rizika. Ankstyvoji transplantato disfunkcija pasireiškia 26–54% atvejų, donorystės po širdies sustojimo grupėje siekia 71%. Mažos apimties centrai naudoja mažiau išplėstinių kriterijų organų (12,4% vs 18% donorų virš 60 metų) ir pasižymi 30–73% didesniu mirtingumu, palyginti su didelės apimties centrais. Hipoterminė oksigenuota mašininė perfuzija sumažino ankstyvąją transplantato disfunkciją nuo 30,5% iki 17,6% ($p=0,01$), o tulžies takų striktūrų dažnį nuo 18% iki 6% ($p=0,03$). Normoterminė mašininė perfuzija leido 71% atmetų kepenų sėkmingai transplantuoti po gyvybingumo vertinimo. Pasaulyje 8 895 pacientai mirė laukdami kepenų 2024 m., o Eurotransplant regione virš 50% transplantacijų atliekama su išplėstinių kriterijų organais.

Išvados. Išplėstinių kriterijų kepenų transplantacija yra būtina strategija mažinant organų trūkumą. Mažos apimties centrams hipoterminė oksigenuota mašininė perfuzija yra praktiškas sprendimas – ji techniškai nesudėtinga, ekonomiškai efektyvi ir įrodyta sumažina komplikacijas. Tarptautiniai bendradarbiavimo tinklai ir standartizuoti vertinimo protokolai gali padėti šiems centrams saugiau plėsti išplėstinių kriterijų donorų naudojimą.

Raktažodžiai. Kepenų transplantacija; išplėstinių kriterijų donoriai; HOPE; normoterminis perfuzavimas; mažos apimties transplantacijos centras; ankstyvoji transplantato disfunkcija; donoro rizikos indeksas.